№ 8.

KURYER LITEWSKI

Z GRODNA DNIA 27. PAZDZIERNIKA Roku 1796. WE CZWARTEK.

UKAZ JEY JMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADNĄCEY CAŁĄ RÓSSYĄ,
z Rządzącego Senatu Objawia się całemu Narodowi.

W Imiennym JEY JMPERATORSKIEY MOSCI Ukazie, danym Senatowi na dniu
13. ninieyszego 7bra za własnoręcznym JEY JMPERATORSKIEY MOSCI podpisaniem
wyrażono: „ W zabespieczenie i obwarowanie JMPERIJ d.. napełnienia Lądowych i Mor-
„ skich sił Naszych, rozkazuiemy zebrać z piąciuset Dusz po pięciu Rekrutow ze wszy-
„ stkich tych Gubernij, z których w przeszłym 1795. Roku takowe zebranie było uczy-
„ nione, rownie też i z Gubernii Wilenskiey i Słonimskiey stosuiąc się we wszystkim
„ do Ukazow Naszych wydanych 1776. Septembra 19. 1795. Lat Oktobra 6. i 12. dniow,
„ zaczynaiąc takowe nabieranie z 15. Oktobra, ták, ażeby do 1. Januarij 1797 R. mogło
„ być ukończonym. Względem zaś zyskania pieniędzmi z Kupiectwa za każdego Re-
„ kruta po pięć set Rubli, postępować stosownie do Ukazu pod dniem 3. Maja 1793.
„ Roku wydanego „ Rządzący Senat POSTANOWIŁ : ażeby o tym naborze w całym
Państwie było wiadomo, i wszyscy ci, którzy stawić Rekrutow powinni, ku wykonaniu
takowego Naywyższego JEY JMPERATORSKIEY MOSCI Rozkazu przysposobili się,
ogłosić przez Drukowane Ukazy, co ninieyszym i uskutecznia się.

Oryginał za podpisaniem Rządzącego Senatu — L. S. — Drukowany w Sankt-Peterzburgu przy Senacie 7bra 14 dnia 1796. Roku.

Uniwersał Wilenskiego i Słonimskiego Generała Gubernatora Xiążęcia Repnina, wszem w obec Obywatelom tychże Gubernii i każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy.

Ogłasza się do powszechney wiadomości Ukaz Rządzącego Senatu na
dniu 14. Septembra teraznieyszego Roku wydany dla wszystkich Obywa-
telow Gubernij Wileńskiey i Słonimskiey o zaszłym od NAYJASNIEYSZEY
IMPERATOROWEY JEY MOSCI Naywyższym Rozkazie, względem da-
nia Rekrutow z pięciu set Dusz pięciu. A iżby takowy nakaz w tuteyszych
Guberniach uskutecznić przez sposob naykrotszy, a co do wykonania pręd-
szego naydogodnieyszy; dla Obywateli zaś naymniey nieuciemiężaiący.,
oraz ażeby Obywatele mogli się zainformować o tych wszystkich prawidłach
i o porzadku, które przy oddaniu Rekrutow na mocy Naywyższych JEY
JMPERATORSKIEY MOSCI Ustaw będą zachowane. Podaie się więc do
wiadomości następne postanowienie.

Pierwsze. Dla lepszego, dogodnieyszego, i dla wszystkich jednostayne-
go układu, komu z pomiędzy Obywateli, czyli też z jakich Wsiów należy
dawać Rekrutow, zaleca się w każdym Powiecie JPP. Powiatowemu Mar-
szałkowi, Podkomorzemu, i Chorążemu razem z Sądami Ziemskiemi złożyć
Kommissyą, i w przytomności Powiatowego Naczelnika i Kapitana Spra-
wnego uczynić dyspartyment czyli Taryffę dla każdey Parafii z wyszcze-
gulnieniem kto mianowicie z pomiędzy Urodzonych Obywateli, i za jakie
Wsie z liczby okazuiących się według ostatniey Lustracyi czyli z Rewizskich
skazek, w tychże Wsiach Męzkiey płci dusz winien dać Rekruta? Na
skutek czego tymże JPP. Powiatowym Marszałkom, Podkomorzym i Cho-
rążym należy do Powiatowych Miast ziechać się nieodmiennie na dzień 20.
teraznieyszego Miesiąca Ruskiego Kalendarza, i zlecaiące się Jchmościom
dyspartymenta w ciągu dziesięciu dni, to jest na dzień 1. Nowembra wy-
gotować niezawodnie.

Drugie. Nadmieniony Dyspartyment uczynić dla każdey Parafii według
dołączaiącey się formy, i przeto nayduiącą się we Wsiach, Parafia składa-
innych liczbę Męzkiey Płci dusz podzielić na równe części, to jest po sto
dusz, dołaczaiąc do tych Wsiow, w których nie będzie się naydowało sto
dusz dla dokompletowania tey liczby inne małe Wsie, w którey zaś Wsi wię-
cey albo kilkaset okaże się dusz, do takiey więc gdy restancya czyli supe-
rata będzie składała jeszcze Piędziesiąt albo więcey dusz, dołączać także
małe wsie dla dokompletowania sta dusz. Jeśliby zaś pozostawało w su-
peracie tylko dwadzieścia, albo jeszcze mniey, takową więc restancyą dusz,
dołączać do takiey Wsi, w którey się będzie naydować pięćdziesiąt albo
więcey dusz, a z którey należy dać Rekruta. Zaczym należy wiedzieć.

Dalszy ciąg w przyszłym Numerze.

z Wiednia dnia 12. Pazdziernika.

Feldzeigmeiſter Latour donoſi pod d. 6. t. m. z Biberach, iż pomimo odnieſionych podług oſtatniego rapportu nad iego Korpuſem korzyści, niemiał nieprzyiaciel ochoty daley póyść za nim; Ale przeciwnie zdaie ſię, iż on niemyśli tylko z iak naymnieyſzą ſtratą ułatwić ſobie ſwoie dalſze cofanie. Dla tego rezolwował ſię wſpomniony Feldzeigmeiſter Latour póyść z ſwym Korpuſem znowu naprzód, i obrał ſobie ſtanowiſko pod Biberach. F. M. L. Mercandin ſtanął w Winterſtatten, a Generał Bailet w Ogelshauſen. — Po obrótach nieprzyiaciela, które w ſwym cofaniu czyni, miark'ie Feldzeigmeiſter Latour, iż niema innego zamiaru, iak przez rozſzerzenie ſwoich Kolumn ułatwić ſobie cofanie, i gdyby można doſięgnąć Stockach. — Dla doyścia więc dokładnie iego poruſzeń, i ile możności do uczynienia mu przeſzkody, odebrał Generał Baillet rozkaz, aby d. 7. ruſzył z ſwą przednią ſtrażą do Saulgen, a ſwoie forpoczty aż do rzeki Oſtrak poſunął. F. M. L. Mercandin odebrał także rozkaz ruſzenia do Zenetsweiller, i żeby ſwoie forpoczty złączył z forpocztami Generała Baillet nad dopiero wſpomnioną rzeką. Sam Feldzeigmeiſter Latour umyślił tego ſamego dnia do Buchay póyść, a Xcia de Condé do okolic Reichenbach wysłać. F. M. L. Frohlich odebrał niemnicy rozkaz poſunąć ſię z Wangen do Marchdorf. — Z tych okolic obiecał Feldzeigmeiſter Latour d. 7. powziąść wiadomość o poruſzeniach nieprzyiaciela, i dopiero dalſzy ſwóy marſz rozpocząć.

Z Londynu 7. Pazdziernika Z Gazety Berlinskiey Fran: Nr: 125.

Na dniu wczorayszym przyszła odpowiedź od Rządu Francuskiego, na Notę, którą Lord *Grenville* adreſſował do Ministra intereſſow zagranicznych, *w Paryżu.* Paszporta są w zwyczayney formie, podpisane od Ministra *Lacroix*. Ten przyłączył do odpowiedzi wyrok, na mocy którego Dyrektoryat nakazał mu wydać Paszporta dla osob, któreby umocowane byly od rządu lub Króla Angielskiego, nietylko do negociowania, lecz nawet do ukończenia pokoiu. Lord *Grenville* komunikował natychmiast takową wiadomość Merowi Londyńskiemu, a ten uczynił ią publiczną w bursie. —

Dnia wczorayszego o w pół do drugiey, Król udał się z całą paradą zwyczayną, i przy wystrzałach Artylleryi, w Parku i w *Laour* do Jzby wyzszey, i otworzył nowy Parlament przez mowę w następuiącey osnowie. —

Z naywiększą satysfakcyą przychodzi mi udać się do waszey rady w okoliczności teraznieyszey, gdzie poznałem Sentymenta ludu moiego. Krok, który uczyniłem dla rozpoczęcia negocyacyi prostych, i nietracąc czasu, doprowadzi do pożądanego celu, przyzwoitego z sławą, i trwałego pokoju; alboliteż da poznać iasną przyczynę, która skłoni do kontynuowania uciążliwey woyny; Wyszlę natychmiast do Paryża Posła z mocą zupełną; Lecz ażeby ziednać sobię Generalny pokoy, wypada z konieczności przekonać, że niebrakuie nam na chęci i sposobach, wystawienia w potrzebie siły na odparcie nowych usiłowań, którychby nieprzyiaciel na przeciw nam chciał użyć, a osobliwie w tym momencie gdzie nie tai intencyi swoiey wylądowania na brzegi nasze. Protekcya skuteczna, którey doświadcza nasz handel rozciągły i tak kwitnący na wszystkich morzach; Floty nieprzyiacielskie blokowane w ich własnych portach, Powodzenia szczęśliwe czynności naszych woiennych w obu Jndyach, dostatecznie zaświadczaią na Awantaż wydoskonaloney sztuki siły naszey Morskiey, i dobrego postępowania sobię Woysk naszych. Stateczność Cesarza Alianta naszego, Męstwo, karność, i odwaga Woysk Austryackich, zniszczyły wszystkie korzyści, które był nieprzyiaciel otrzymał, a koniec tey Kampanij będzie może smutnieyszy dla niego, iak niebył świtny początek; niemogę wam ieszcze komunikować zarzutow i explikacyi zaszłych z Dworem Madryckim, lecz cokolwiek bądź, dam w tey okoliczności nowy dowod umiarkowania mego Europie; Niewątpię bynaymniey, abyście niebyli gotowi bronić z całą siłą tam, gdzie idzie o godność prawa, i całość Angielskiego Państwa.

Krol obrócił potym ſwą mowę do niżſzey izby, oświadczaiąc, iż nadto ma ufności w ich zelu, i ich patriotizmie, aby niemiał ſię ſpodziewać, iż wotować będą na potrzebne Subsidia do robienia tegoroczney służby, i że tym mniey wahać ſię zechcą ku udziałaniu dzielnych śrzodkow, im więcey ſtan kwitnący handlu, rękodzieł, i ſkarbu dowodzi rozległość reſsurſow wielkiey Britanij.

Powrócił potym Krol do St. *James* przy odgłoſie okla ſkow ludu. Obydwie izby wotowały bez żadney trudności na uczynienie adreſsu do Króla, co ordynaryinie nic ſię więcey nie znaczy, iak powtórzenie Królewſkiego diſkurſu. Spory bardzo umiarkowane były. Hrabia *Guilford* i P. *Fox*, oświadczyli ſię tylko w mowach ſwoich, iż zrobią mocyą dla wyexaminowania krokow Miniſtrow w teraznieyſzey Woynie. — Hrabia *Fitzwilliam* wyznał w izbie wyżſzey, iż patrzał na tę Woynę iak na ſprawiedliwą i potrzebną, tak długo iak mógł wierzyć, iż niema ona innego celu nad przywrócenie Tronu we Francyi, i nie bez zadziwienia dowiaduie ſię, iż ſię zabiera na przyznanie Rzeczy-poſpolitey.

Lord *Grenville* odpowiedział mu, iż niema żadnego włożonego obowiązku przez iakikolwiek Akt Parlamentu lub Rządowy, do robienia z powrótu Monarchij we Francyi, Kondycyi pokoiu. Lecz, że iego ieſt zdaniem, iż prędzey albo pózniey, będzie iednak Monarchia przywrocona we Francyi, i że ta Epoka w mniemaniu iego ieſt do życzenia, iako iedyny ſpoſob utrzymania równowagi w Europie, i ſpokoyności we Francyi: a tym czaſem byłoby nieſprawiedliwością odrzucać propozycye pokoiu, ieżeli Dyrektoryat Rpltey, poda ie podobne, i niezałożyć przeto tamy krwie rozlewom. Zapewniaią, iż Lord *Malmeſbury*, który był długi czas Miniſtrem w *Hadze* pod imieniem *James Harris*, ma poiechać do Paryża z P. Te-

nasz *Grenville*. Proklamacya Królewska wydana 5. Września pozwalaiąca płacenia wexlow w *Holandyi*, w *Niderlandach*, we Włoszech, i w Niemczech iest cofnięta. z Drugiey strony utrzymuią, że Rząd nasz ma pozwolić wywozu naszych Towarow do Francyi na neutralnych Okrętach. —— Admiralicya odebrała wiadomość z Irlandyi, iż Fregaty, *Diane Seahorse* i *Cerbere* wzięły, i przyprowadziły do *Cork* Okręt Hiszpański, *La Reine Louise* idący z *Lima*, którego ładunek szacowany iest Milion liwrow Sterlingow, i Okręt *Princesse* idący z *Havanne*. Prawie do wszystkich naszych Portow przyprowadzaią bogate prizy Hiszpańskie. ——

Z Paryża 30 Września Z Paryzkiego Zurnalu pod tytułem (la Feuille du jour) któ ry iest umieszczony w Gazecie du Bas-Rhin Nr: 81. Y tak iest co do słowa wytłumaczony iak następuie.

Rekomenduiemy naszym poddanym zawoiowanym, i w Generalności wszystkim Cudzoziemcom, zaprząątniony umysł maiącym (ieżeli ieszcze tacy znaydować się mogą) czytanie pilne, i z uwagą następuiącego Artykułu, tyczącego się Awantażow odniesionych z rewolucyi, i formy rządu, tak zwaney Republikańskiey. ——

o Manij Rzeczypospolitych.

Tak szczęśliwie nam się udała Rewolucya, wynalazki nasze w polityce, od lat siedmiu, tak były świetne i tak pomyślne, że zdaie się bydź rzeczą naturalną, chcieć uczestnikami zrobić szczęścia naszego, wszystkie Europy narody, przemieniaiąc ie w Rzeczypospolite. Jednakże niech mi wolno będzie zrobić pytanie, ieżeli to, iest zostawionym Nacyi tak letkiey, tak niestateczney i tak mało zastanawiaiącey się, iak nasza, aby mogła reformować, i stanowić innych Narodow przeznaczenia? Możeż dóyść do takowego stopnia Narod ten, który w lat 5, pięć razy odmienił Religią, i rząd po tyleż razy, który widziano Katolickim ludem w 1790. potym odszczepieńcem Konstytucyinym, potym naśladowcą nieczystego obrządku *Rozumu* (*de la Raison*) potym gorącym czcicielem nowości i Swiąt, których *Roberspierre* był wynalazcą i wielkim Kapłanem, potym wahaiąc się w zamęcie i zawikłaniu tych różnych Opinij, i powracaiąc częściami bardziey przez próżniactwo iak z gustu do Katolickiego wyznania; Czyliż przystoi o tym zamyślać temu Narodowi, co w tak krótkim czasie przeszedł z Monarchij czystey, do Konstytucyi 1791, od Konstytucyi 91. do Konstytucyi 93. od Konstytucyi 93. do rewolucyinego Rządu, od rządu rewolucyinego, do Konstytucyi 95go zgwałconey z taką bezwstydnością w Kolibce swoiey. Czyliż nakoniec ten Narod znikczemniony pod jarzmem terrorizmu, i zbrodni może przedsiebrać prawodawstwo dla innych Narodow, i przymuszać do przyjęcia aktualnego rządu swoiego, a którego nic niezapewnia, niemówię dobroci, ale nawet podobieństwa existencyi i krótkiey trwałości? Zapewne nieprzykładem swoiego wytrwania, a tym mniey przez swoie powodzenia pomyślne, ma on się spodziewać, aby mógł inne Narody obłąkać i przyciągnąć do siebie (*reszta w przyszłym Numerze*)

z Paryża 2. Pazdziernika z Gazety Hamb: pod Nrem 164.

Generał *Jourdan* 30. Września przybył do Paryża. Mówią, że ma obiąć Komendę nad Armią pułnocną, miał dostać mocno w łytkę kontuzyą, lecz ta teraz bardzo iuż mało czuć mu się daie. Był tu zaproszony na obiad po trzy razy od trzech różnych Członkow Dyrektoryatu. Sądzą, iż Generał *Jourdan* układa nowy plan prowadzenia Woyny. ——

Minister Woyny prezentował Dyrektoryatowi publicznie na wczorayszey sessyi Obywatela *Marmont*, Adjutanta Generała *Buonaparte*, który 22. Chorągwi zabranych we Włoszech przywiozł; Mowa Ministra Woyny miana przy tey okazyi, zawierała treść następuiącą. ——

Obywatele Dyrektorowie! Armia Włoska, w ciąż odnosząca tryumfy, przesyła wam nowe zwycięstw swoich znaki; Bitwa przy St. *George*, ostatecznym była usiłowań nieprzyiacielskich zamiarem. Potomność zaledwie będzie mogła dać temu wiarę, iż w iedney Kampanij Włochy zdobyte zostały, że trzy Armie nieprzyiacielskie, iedna po drugiey zniesione, iż przeszło 50. Chorągwi wpadły w ręce zwycięzcow; Że 40. tysięcy Austryakow broń złożyło; i że te cuda były dziełem Woysk Francuskich z 30. tysięcy złożonych, maiących na czele Dwudziesto pięcioletniego Rycerza. —— Niezostaie Armij Włoskiey nic więcey do otrzymania Tryumfow, iuż ona doszła pełnego sławy kresu; Gdy takowe zwycięstwa przesłane będą do Armij Reńskiey, dla przekonania nieprzyiaciela, iż nader unosi się pychą z odniesionych na moment awantażow, to wnet się przekona, i dowie, że Francuzi wszędzie są ciż sami; A gdy o wolność swą walczą, nic nie iest w stanie oprzeć się ich męstwu.

w Mowie, którą miał Adjutant *Marmont* do Dyrektoryatu namienił nayprzód o wielkich zwycięstwach, otrzymanych ciągle do tąd we Włoszech, dowodził, iż przez zaufanie, co komenderuiący *en Chef* Generał zyskał sobię u wszystkich Woyskowych, wkroczył nayprzód aż do uyścia rzeki *Brenta* i *Trente*, z tamtąd na kształt szybkiego błyskawicy impetu, rzucił się na Armią *Wurmsera*, i zapędził ią aż do *Mantuy*. Zapewnił *Wurmser* —— (mówi daley *Marmont*,) Szukaiąc schronienia w *Mantuy* dla reszty Woyska swego, i chcąc przedłużyć mieysca tego obronę, zupełne poddanie się tey Fortecy, i przybliżył moment ku temu. —— Dwadzieścia i dwie Chorągwi, które mam honor wam Obywatele Dyrektorowie oddać, są zdobyte w przeciągu dni 14. wczasie ostatnich potyczek. Woyska Włoskie, w tey sławney Kampanij, rozproszyły dwie Armie; 47. Tysięcy wzięły w niewolą, zdobyły 280. Armat, i 49. Sztandarow. Te Tryumfy są nie mylną poręką Obywatelstwa, i miłości, którą Zołnierz Francuski dla Rzpltey w swoim sercu nosi, umie on równie swobod swoich bronić,

i wam bydź posłuſznym, tak, iak zdołał nieprzyiaciela zagranicznego pokonać. Patrzcie na tę Armią, iak na naymocnieyſzy wolności filar, i bądźcie przekonani iż tak długo, iak Zolnierz ſkładaiący ią przy życiu zachowanym będzie, Rząd nieprzeſtanie w niey mieć nieuſtraſzonego obrońcę. Mam honor prócz tego oddać wam dwie Chorągwie, któreśmy zabrali Papieſkiemu Woyſku Mały my do takowego zdobycia przywiązuiemy ſzacunek, bo nas to nader niewiele koſztowało pracy. —— Jeſt to iednak pamiątką, która czynność Armij Włoſkiey, i rozſzerzenie Granic dowodzi, do iakiego ona punktu tey Kampanij doſzła ——

Mowa, przez którą Prezydent Dyrektoryatu odpowiedział P. *Marmont*, zawiera naſtępuiące wyrazy. —— Prędſzym krokiem od sławy ſamey poſtępuie Armia Włoſka z zwycięſtwa do zwycięſtw; Każdy dzień świetnemi iey oznaczony ieſt dzieły. Ogromna moc heroicznych czynności, i ſzczęśliwych ſkutkow, oznaczyła tę Armią chwalebną cechą, w oczach przyiacioł ludzkości, i sławy. Bo, ieżeli zwycięſtwa ziednały Francuſkiemu Orężowi honor, to z tego wypada koniecznie, że nieprzyiaciel przymuſzony będzie do zrobienia pokoiu. Dzięki więc Mężney Armij Włoſkiey, i iey wſpaniało-myślnemu Geniuſzowi, który ią ożywia. —— Dyrektoryat z naymilſzym uczuciem znaki zwycięſtwa w Jmie Rpltey przyimuie, iako zakład dzieł rozlicznych, i wkłada na ciebie obowiązek, oświadczenia podziękowań od Narodu, walecznym twoim wſpół-braciom, —— A Ty młody Woiowniku, którego męſtwo, i dobre poſtępowanie świadectwem Grla ieſt ſtwierdzone, przyimiy tę broń, w dowód ſzacunku Dyrektoryatu, i niezapominay nigdy, że równie ieſt pełnym sławy używać oney we wnątrz Kraiu na obronę Republiſkańſkiey Konſtytucyi, iako też poświęcać też ſamą broń na zniſzczenie nieprzyiacioł zewnętrznych. Ponieważ panowanie prawa w utrzymaniu Rpltey nie ieſt mniey potrzebnym, iak i w świtności tryumfow. —— Na koniec tey mowy dał Prezident Obywatelowi *Marmont*, pocałowanie, i piſtoletow parę. ——

z Paryża 5. *Pazdziernika z Dodatku Gazety Berlińſkiey Francuſkiey pod Nrem* 125.

Na Notę Urzędową datowaną z *Weſtmunſter* na dniu 21. Września 1796. V. S. [3. *Vendémaire* Roku 5. oddaną w dniu 9. t. m. Miniſtrowi intereſsow zagranicznych, i przez niegoż prezentowaną Dyrektoryatowi, z dopraſzaniem ſię o Paſzporta dla Posła Gabinetu W. Brytanij, który przyieżdża do Francyi dla otwarcia negocyacyi pokoiu.

Dyrektoryat wykonawczy wydał natychmiaſt rezolucyą, przez którą wkłada obowiązek na Miniſtra intereſsow zagranicznych, wydania Paſzportow żądanych dla Posła Angielſkiego, który ma mieć zupełną moc, nietylko przygotować i negocyować o poky między Rpltą Francuſką, i W. Britanią, lecz ukończyć oſtatecznie między temi dwoma Mocarſtwy.

z Milanu 1. *Pazdziernika z Gaz: Berl: pod Nrem* 125.

Publikowano tutay liſt Grła *Berthier* pod datą 26. p. m. z Milanu, adreſsowany do Grła *Balaguai d'Hilliers*. Uprzedzam cie kochany Generale, że awantaże otrzymane oſtatnio razu w *Governelle* ſą daleko znacznieyſze, od tych, co ci doniesiono w pierwſzych rapportach; zabraliśmy 1600. niewolnika, po między któremi z nayduie ſię Pułkownik Regimentu *Wichlt* z całym Sztabem, wzieliśmy także 5. ſztuk Armat z Amunicyą i końmi, nakoniec ze wſzyſtkiemi potrzebami Artylleryi;

Feld Marſzałek *Wurmſer* znaydował ſię ieſzcze 28. p. m. przed *Mantuą* z ſtrony południowey, w obozie ſwoim, którego przednia ſtraż dotykała aż do *Borgoforte*; Lecz iuż z tamtąd wyrugowany został, podług Liſtu Grła *Balaguai d'Hilliers* adreſsowanego do generalnego zgromadzenia ſtanow, a który dziś publikowano.

Donoſzę wam Obywatele z ukontentowaniem, iż Wurmſer, który ieſzcze miał niektóre pozycye przy bramie *Cerese* i *Pradella* za *Mantuą* będąc attakowany przez Woyſka Rpltey we wſzyſtkich punktach w dniu wczorayſzym, znayduie ſię teraz zupełnie blokowany w murach fortecy; —— Mało bardzo czynił on odporu attakuiącym; —— Przychodzi wiadomość z Florencyi, że Komiſarz *Salicetti* nieotworzył ieſzcze konferencyi z Monſignor *Galeppi*, ponieważ oczekuie na powrót Kuryera wysłanego do Paryża; Ten ma przywieść decyzyą Dyrektoryatu; Cirkuluie tu w tey materyi liſt P. *Azara*, który zdaie ſię oznaymować zupełne zerwanie, w przypadku gdyby Dyrektoryat miał przeſtawać w ſwych pretenſyach; Z tąd wyniknąćby mogła we Włoſzech Woyna Religij. Już lud *Romanij* i innych ſtanow Papieſkich, daie poznawać reſsentiment ſwoy przez różne diſkurſa; —— Proceſsye i nabożeńſtwa do cudownego Obrazu Matki Boſkiey w wielu ſię mieyſcach rozpoczeły. Słychać nawet iakoby Papież zrobić miał propozycyą Królowi Neapolitańſkiemu negocyowania pokoiu wſpolnego, ofiaruiąc z ſtrony ſwoiey nieoſzczędzać koſztow do uzbroienia &c. Lecz wzmiankuią i o tym, iż Król Neapolitańſki oświadczył, iż niebędzie zawierać innego pokoiu, iak tylko ſtoſownie do intereſsu właſnego, i ſtanow ſwoich. ——

Między 36. kondycyami Traktatu pokoiu ofiarowanemi przez Komiſarzow Francuſkich; Oprocz coſnienia Bulli, są uſtąpienie *Bologne Ferrary Romanij*, iako też *Caſtro*, *Ronciglione*, *Ponte-Cervo*, i *Benévent*, zniſzczenia inkwizycyi, uſtanowienia Municipalności w Rzymie, i iuryzdykcyi bez żadnego podlegania, do którey należeć maią wſzyſcy Francuzi zamieſzkali w ſtanach Papieſkich, tudzież opłata trzech kroć ſto tyſięcy liwrow co mieſiąc przez cały czas Woyny ——

Wiadomość o wzięciu Grła *Buonaparte* umieſzczona w przeſzłym Numerze z Gazety *Bareuth*, w żadnych papierach nie ieſt potwierdzona. ——

Nro 8.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

Z GRODNA DNIA 27. PAZDZIERNIKA R. 1796 WE CZWARTEK

Uniwersał od Wilenskiego i Słonimskiego Generała Gubernatora Xiążęcia Repnina, wszem w obec i każdemu Wileńſkiey Gubernii Obywatelowi

Stoſownie do Naywyżſzego JEY JMPERATORSKIEY MOSCI danego mnie Ukazu, zalecaiącego Urządzenie podług Naywyżſzych JEY JMPERATORSKIEY MOSCI Uſtaw Wileńſkiey Gubernij, ſkładaiąc oną z iedynaſtu Powiatow, iako to: Wileńſkiego, Trockiego, Kowieńſkiego, Roſieńſkiego Telſzewſkiego, Szawelſkiego, Upickiego, Wiłkomirſkiego, Brasławſkiego, Zawileyſkiego i Oſzmiańſkiego, uwiadamiam wſzyſtkich teyże Gubernij Obywatelow o rzeczonym Naywyżſzym rozkazie. Całemu zatym Urodzonemu Szlachectwu, ſpadkowe, dziedziczne, lub właſnego nabycia i inne nieruchome w pomienionych Powiatach posiadaiącemu Dobra, z ktorych naymniey maią rocznego dochodu, ſto Rubli, zalecam, aby w Roku ninieyſzym na dzień 20. naſtępuiącego Mieſiąca Nowembra wedle ſtarego Kalendarza niechybnie w Gubernſkie Miaſto Wilno ziachali ſię. Jeżeliż ktokolwiek w znaczney odległości mieyſca zoſtaiąc, o tym obwieſzczeniu oſobiſtey wiadomości mieć niemoże, lub dla słabości zdrowia niebędzie w ſtanie przybycia w Gubernſkie Miaſto: Przeto ninieyſzym nakazuię; aby pierwſzych Plenipotenci lub Kommiſsarze ich wcześnie dla przyśpieſzenia na przeznaczony termin uwiadomili, a drudzy przesłali proſto do mnie przy ſwych odezwach wiary godne świadectwa w tym, iż iſtotnie dla niezdrowia ſwoiego nie ſą w ſtanie przybycia na czas przeznaczony w Gubernſkie Miaſto Wilno.

Marſzałkowie wſpomnionych Powiatow, a w niebytności ich Podkomorzowie, lub w niebytności pierwſzych i drugich ſtarſi Powiatowi Urzędnicy ziachawſzy ſię na powiedziany wyżey termin, to ieſt: dnia 20. Nowembra powinni tegoż dnia zebrać ſię do JP. Gubernatora Wileńſkiego, dla odebrania od niego zaleceń i układu względem doſtateczney wiadomości przybywaiących na ſkutek ninieyſzego zalecenia w Gubernſkie Miaſto każdego ſzczególnie Powiatu Obywateli.

Takowy moy Uniwerſał, publicznie ogłoſić we wſzyſtkich Miaſtach Wileńſkiey Gubernij nakazuiąc, aby żaden z Obywateli i Urodzonego Szlachectwa niewiadomością wymawiać ſię niemogł, zalecam wydrukować ony w Litewſkich Gazetach. Dan w Grodnie 1796. Roku Mieſiąca Octobra $\frac{24}{13}$ Dnia.

(L. S.) XIĄZE MIKOŁAY REPNIN.

Uniwerſat Wilenſkiego i Słonimſkiego Generała Gubernatora Xiążęcia Repnina, wſzem w obec i każdemu z oſobna komu o tym wiedzieć należy.

Stoſownie do Naymiłościwſzey i Naywyżſzey woli JEY JMPERATORSKIEY MOSCI, Troſkliwym będąc o zachowanie wſzyſtkim i każdemu z oſobna prawney iego własności, a doſtrzegłſzy z dochodzących do wiadomości moiey ſpraw, że niektorzy Obywatele maiąc długi u oſob Duchownych, poſzukuią ich na Kościelnych maiątkach, ktore będąc przeznaczonemi na powinne i przyzwoite utrzymanie Chwały Domu BOZEGO i na iego potrzeby, ſą Dobrami Koronnemi dla Duchowieńſtwa wydzielonemi na doczeſne tylko dzierżenie przez czas zoſtawania ich w obowiązkach Kościelnych, a tym ſamym, żadnym innym przezyſkom i odpowiedzi za długi do ſzczegulnych Oſob zaſtoſowane ulegać nie mogą; wſzyſtkim więc i każdemu z oſobna, podaie ſię ninieyſzym Uniwerſałem do wiadomości, że Kredytorowie Duchownych Oſob, żadnego zgoła nie mogą mieć Prawa do uzyſkania ſwoich długow z Dobr Funduſzowych, i że te do odpowiedzialności za długi Duchownych nie mogą bydź pociągane; a Duchownym Oſobom wſzelkiego Stanu i Urzędu zaleca ſię; ażeby Dobr do ich doczeſnego użytku należących nie niſzczyli i pod żadnym pozorem nierozpraſzali, ktore nie ſa ich własnością, ale ſą Dobra Koronne Kościołom nadane. Wſzyſtkim zaś Sądowym w Wileńſkiey i Słonimſkiey Gubernij Juryzdykcyom, i wſzyſtkim w służbie Monarſzey zoſtaiącym Oſobom iako wiernym Monarſzym Urzędnikom ſurowo przykazuie ſię, ażeby ochraniali Dobra i maiątki Duchowne, iako Dobra Koronne dla Kościołow Bożych przeznaczone i nie wſkazywali przeciw Prawu i ſprawiedliwości oſobiſtych długow Duchownych na Dobrach Funduſzowych, a zaſądzaliby one na właſnych ich maiątkach; w przeciwnym zaś zdarzeniu Urzędnicy ci, ulegać będą odpowiedzi, iako czyniący przeciw Prawu i ſprawiedliwości, i takowe ich wyroki pozoſtaną bez żadnego ſkutku, gdyż exekucya za nimi czynić zabrania ſię. Urządzenie te obeymuie ogulnie Funduſzowe maiątki, tak Swieckiego, iako i Zakonnego Duchowieńſtwa, gdyż wſzyſtkie bez żadnego wyłączenia, pod żadnym pozorem za oſobiſte długi Duchownych do odpowiedzi pociągane bydź niepowinny.

Co ażeby doszło do powszechney wiadomości wszystkich Obywateli, w obydwoch Guberniach mieszkaiących, nakazuie się czytać ten Uniwersał we wszystkich Kościołach przez trzy Niedziele po sobie następuiące i Exemplarze iego na drzwiach Kościelnych poprzybiiać, a dla tym pewnieyszego wykonania, rozesłać po wszystkich Ziemstwach, Grodach i Magistraturach w Wileńskiey i Słonimskiey Gubernij będących. Dan w Grodnie Dnia $\frac{1}{12}$ Miesiąca Augusta 1796. Roku.

(L. S.) MIKOŁAY XIĄZE REPNIN.

z Kolonij 30. Września z Gazety Leideyskiey pod Nrem LXXXII.

Grł *Beurnonville* obeymuiąc Komendę *en Chef* wydał następuiący Adress —

Do Armij Sambry i Mozy.

Waleczni koledzy? Generał *Jourdan* po tyle kroć prowadząc was do zwycięstw, przymuszony iest szukać spoczynku, i odłączyć się od was. Zdrowie iego wyniszczone przez fatygi i prace, niepozwala mu czynić daley służby: Dyrektoryat więc wykonawczy zlecił mi zastąpić to mieysce; Niechcę ia bynaymniey taić sam przed sobą, iak mi trudno przychodzi brać ten obowiązek na siebię, i koniecznością iest dla mnie abym mógł się zapewnić, o dobrey chęci waszey w dopomaganiu mi i dzieleniu tey pracy. — Gdy przyimuię tym czasową Komendę, tym większą w tym upatruię trudność, iż obydwa brzegi Renu, niewystawiaią nam na der pochlebnych widokow. —

Naypierwsza cnota, ktorey mi się od was domagać przychodzi, iest cierpliwość; Co się tycze męstwa, ieśteście wy Francuzami, i odważna Armia *Sambry* i *Mozy* dała tego dowody. —

Z Stouttgard 6 Pazdziernika z Gazet: Berl: Fran: Nr. 125.

Generał *Moreau* zamiast Kontynuowania retyrady swoiey przez *Nellembourg Furstemberg i Brisgau* iak rozumiano, wziął marsz wcale inny. Wydawszy kilka potyczek od 29. p. m. aż do 1. Awangardzie Hrabiego *Latour* w okolicach *Buchau*, zrobił 2. t. m. attak Generalny, ktory trwał do nazajutrz po południu. Mowią że ta bitwa iedna z nayzawziętszych, wiele krwi z obydwoch Stron kosztowała, osobliwie przy *Schuffenried* gdzie był naymocnieyszy attak; Zdaie się bydź rzeczą pewną, że Hrabia *Latour* na końcu tey Akcyi, cofnął się za *La-Ris* aż do *Laubheim*. Grł *Moreau* z strony swoiey retyrował się także, lecz udał się nagle z wielką częścią sił swoich na lewy brzeg Dunaju, ktory przebył w *Munderkingen* i w *Reidlingen*, z kąd pomaszerował przez *Suifalten Balingen &c.* na przeciw Grłom *Nauendorff* i *Petrasch*. Tego rana okrutna była bitwa w okolicach *Hechingen* między Grłem *Moreau i Nauendorff*. Niewiadomy ieszcze skutek; Lecz obserwuią, że Grł *Petrasch*, co z swoim Korpusem był w okolicach *Schweningen* (między Rottweil i Villingen) znaydował się na skrzydle lewym, i prawie wziął tył Armij *Moreau*.

Zdaie się, iż Generał Francuski widząc się ledwie nieotoczonym, i niemaiąc tyłu wolnego iak przez drogę miast leśnych, ponieważ Generałowie *Nauendoff i Petrasch* zamkneli mu dolinę *Kinzik* i nawet dolinę *Enfer*, wziol rezolucią zrobić sobię przeyscie na te dwa punkta. Niebędziem długo w oczekiwaniu zostawać, ieżeli mu się to udało. Z tym wszystkim Grł *Latour* ruszył 4. t. m. do *Laubheim*, a Arcy Xiąże Karol kazał postąpić z Strony swoiey nowemu Korpusowi Woysk ku *Offenbourg*. Głowna iego Kwatera ma bydź jutro w *Buhl*.

Z Stouttgard 7. Pazdziernika, z teyże samey Gazety.

Nieodebrano ieszcze raportow pewnych o skutku iaki nastąpił bitwy w okolicach *Hechingen*. Lecz się zdaie, że Francuzi musieli bydź odparci, ponieważ pisano wczoray w wieczor z Tubingen, że wozy prowiantowe przeznaczone do *Hechingen*, a ktore miały były rozkaz wstrzymania się w *Oftekdingen*, odebrały poślednie drugi, aby kontynuowały swą drogę ku *Hechingen*.

Z Frankfortu 10. Pazdziernika z teyże samey Gazety.

Wczoray Woyska Cesarskie po żywey potyczce wzieły szturmem Miasto *Bingen*. Znaleziono tam 2. Armaty i ieden Granatnik.

Z Konstantynopola 20 Września z Gazety Hamb: Nr: 164.

Admirał Turecki czyli Kapitan Pasza, znaydował się w *Smirnie* z Flottą swoią; miał on na swoim okręcie bywszego Ministra Szwedzkiego *Heidestamme*, ktorego z wielkiemi honorami i z wystrzałem Armat przyiął. Flotta wspomniona Kapitana Paszy iest iedna z naypięknieyszych, ktore teraz wypłyneły z portow Tureckich; Porządek i ochędostwo naywiększe sciągaią pochwały.

Z Gdańska 30 Września. z Gazety Hamburskiey Nr: 163.

Przybyła do Naszego Miasta Deputacya Kupcow z *Ellblonga* dla naradzenia się z Obywatelami tuteyszemi względem liwrunku zboża na kazanego przez rząd Pruski. Wypadło z konferencyow, iż uznano żądanie Rządu niepodobnym do uskutecznienia, aby mogli takowy liwrunek wziąść na siebię. Ciekawość wszystkich iest natężona w iakim kształcie ta Kategoryczna odpowiedź przyięta będzie.